

K-2.431.1.49.2025.7.TP/GD

Szczecin, 18 grudnia 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań wynikających z art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami ¹ oraz art. 83a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym ² .
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Starosta Wałecki, zwany dalej <i>Starostą</i> , ul. Dąbrowskiego 17, 78-600 Wałcz
Osoba pełniąca funkcję Starosty w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Bogdan Wankiewicz
Okres objęty kontrolą	od 2 stycznia 2024 r. do 26 września 2025 r.
Kontrolerzy	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: Pan Tomasz Pawnuk - główny specjalista, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , Pan Grzegorz Dzik – starszy inspektor.
Nr upoważnienia	Nr 85/25 z dnia 22 września 2025 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	- art. 122 ust. 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami, - art. 44 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców ³ , w związku z art. 83 ust. 2 i art. 83a ustawy Prawo o ruchu drogowym.
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Rodzaj kontroli i tryb kontroli	planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	29 września - 2 października 2025 r.
Organizacja wewnętrzna	Zasady funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Wałczu, zwanego dalej <i>Starostwem</i> , w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Wałczu będący załącznikiem do uchwały Nr 36/87/2015 Zarządu Powiatu w Wałczu z dnia 10 grudnia 2015 r. (z późn. zm.) <i>(dowód: akta kontroli, str. 51-56)</i>

¹ Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2025 r., poz. 1226).

² Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1251).

³ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r., poz. 236 z późn. zm.).

	Zagadnienia dotyczące przedmiotu kontroli w myśl § 26 Regulaminu przypisane zostały do kompetencji Wydziału Komunikacji i Transportu, zwanego dalej <i>Wydziałem</i>. Pracownicy Wydziału posiadali zakresy czynności uwzględniające kontrolowane zadania, a także upoważnienia organu do załatwiania spraw w jego imieniu. (dowód: akta kontroli, str. 53-68)
--	--

Obszar kontroli nr 1: realizacja zadań w zakresie wydawania, cofania, dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami.

USTALENIA KONTROLI

1.1. Wydawanie praw jazdy.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 10 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Prawo jazdy jest wydawane przez starostę, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą.</i>
---	--

W okresie objętym kontrolą Starosta wydał **2 311** praw jazdy. Skontrolowano **20** postępowań.

Tabela Nr 1

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00466/24	2.	00318/24	3.	00279/24	4.	00253/24
5.	00200/21	6.	00222/24	7.	00204/24	8.	00164/24
9.	00072/24	10.	00003/24	11.	00332/25	12.	00296/25
13.	00253/25	14.	00165/25	15.	00126/25	16.	00106/25
17.	00066/25	18.	00031/25	19.	00021/25	20.	00001/25

Stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów⁴ i – poza wskazanym w dalszej części przypadkiem – były prawidłowo wypełnione;
- do wniosków dołączane były dokumenty wymagane do wydania prawa jazdy (art. 11 ust. 1 pkt 2 oraz art. 21 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami);
- w terminie nieprzekraczającym 2 dni roboczych od dnia złożenia wniosku organ generował profil kandydata na kierowcę. Informacje o wygenerowaniu profilu były przekazywane zainteresowanym osobom osobiście, tak jak został złożony wniosek o wydanie prawa jazdy;
- prawo jazdy było wydawane w drodze decyzji administracyjnej po otrzymaniu informacji o pozytywnym wyniku egzaminu państwowego oraz dowodu uiszczenia

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 231 z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem*.

opłaty za wydanie prawa jazdy w wysokości 100 zł (§ 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie opłat^{5,6});

- prawidłowo określano datę ważności prawa jazdy (najpóźniejsza z dat określonych w rubryce data ważności uprawnienia dla poszczególnych kategorii prawa jazdy), datę uzyskania i datę ważności uprawnienia czy ewentualne ograniczenia, które były zgodne z orzeczeniami lekarskimi;
- po otrzymaniu prawa jazdy od producenta organ uzupełniał dane we wniosku w zakresie numeru druku i daty wydania (rubryka pod częścią H wniosku);
- prawa jazdy zostały przekazane uprawnionym osobom w sposób określony we wniosku, a data osobistego odbioru była wpisywana do odpowiedniej rubryki;
- w przypadkach przesłania dokumentu za pośrednictwem operatora pocztowego dokonywano tego w terminie 2 dni roboczych od dnia jego otrzymania od producenta.

(dowód: akta kontroli, str. 69-73, 83-129)

Kontrolujący ustalili jednak, że:

- we wniosku z pozycji 19 tabeli nr 1 osoba ubiegająca się o wydanie prawa jazdy nie złożyła oświadczenia, że podane w części A wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym;

(dowód: akta kontroli, str. 127)

- we wszystkich wnioskach (część H) w decyzjach brak było daty podpisu organu wydającego;

(dowód: akta kontroli, str. 83-129)

- w przypadkach przesłania prawa jazdy za pośrednictwem operatora pocztowego⁷ wydawana była druga decyzja o wydaniu uprawnienia, którą organ załączał do przesyłanego dokumentu, a adnotacje o dacie odebrania prawa jazdy nie zostały wprowadzone do wniosku;

(dowód: akta kontroli, str. 101, 103, 111 i 113)

Szczegóły wskazanych nieprawidłowości zostały opisane w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

1.2. Wydawanie międzynarodowych praw jazdy.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 10 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane przez każdego starostę, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą, na podstawie krajowego prawa jazdy. Międzynarodowe prawo jazdy zgodne ze wzorem określonym w:</i> <i>1) Konwencji o ruchu drogowym, podpisanej w Genewie dnia 19 września 1949 r. jest wydawane na okres roku, nie dłużej jednak niż na okres ważności krajowego prawa jazdy;</i> <i>2) Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r. jest wydawane na okres 3 lat, nie dłużej jednak niż na okres ważności krajowego prawa.</i>
---	--

⁵ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 83).

⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 lipca 2025 r. w sprawie wysokości opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 953), *zwane dalej rozporządzeniem ws. opłat*.

⁷ Pozycje nr 10 i 14 tabeli nr 1.

W analizowanym okresie Starosta wydał **63** międzynarodowe prawa jazdy.
Skontrolowano **8** spraw.

Tabela Nr 2

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	03978/06	2.	brak (Julita Ł.)	3.	01869/05	4.	00523/14
5.	00302/13	6.	00206/15	7.	00129/09	8.	01217/08

Stwierdzono, że:

- poza wskazanymi w dalszej części przypadkami, międzynarodowe prawa jazdy były wydawane na podstawie złożonych wniosków, do których osoby ubiegające się o ich wydanie załączały wymagane dokumenty (§ 19 ust. 1 rozporządzenia);
- wnioski zostały złożone na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia i były prawidłowo wypełnione;
- wysokość pobranej opłaty za wydanie dokumentu odpowiadała przepisom § 1 pkt 2 rozporządzenia ws. opłat;
- po weryfikacji dokumentów organ wypełniał wniosek o wydanie międzynarodowego prawa jazdy w części H. Zamieszczane dane – dotyczące dat uzyskania uprawnień, dat ich ważności oraz ograniczeń – odpowiadały posiadanym przez kierowcę uprawnieniom;
- prawidłowo – poza dwoma przypadkami – określano datę ważności międzynarodowego prawa jazdy;
- po wypełnieniu druku międzynarodowego prawa jazdy organ uzupełniał dane we wniosku w zakresie numeru druku i daty wydania (tabela pod częścią H wniosku);
- międzynarodowe prawa jazdy zostały przekazane uprawnionym osobom w sposób określony we wniosku, w każdym przypadku był to odbiór osobisty;
- poza jednym przypadkiem data odbioru dokumentu była wpisywana do odpowiedniej rubryki, a organ potwierdzał ten fakt poprzez złożenie podpisu i pieczęci organu w przeznaczonym do tego miejscu.

(dowód: akta kontroli, str. 73-76, 130-150)

Kontrolujący stwierdzili również, że:

- czterokrotnie⁸ na podstawie jednego wniosku organ wydał jednocześnie 2 druki międzynarodowego prawa jazdy, jeden zgodny z konwencją genewską, drugi z wiedeńską;

(dowód: akta kontroli, str. 130-132, 138-140, 145-147, 148-150)

- do wniosku nie została dołączona kopia krajowego prawa jazdy, na podstawie którego Starosta wydał międzynarodowe prawo jazdy (pozycja nr 1 tabeli nr 2);

(dowód: akta kontroli, str. 74, 130, 136-137)

- data odbioru dokumentu nie została wpisana do odpowiedniej rubryki (pozycja nr 4 tabeli nr 2);

(dowód: akta kontroli, str. 141)

- w sprawach z pozycji nr 6 i 8 tabeli nr 2 data ważności międzynarodowego prawa jazdy zgodnego z konwencją wiedeńską była późniejsza niż 3 lata od daty jego wypełnienia i wynosiła 4 lata;

(dowód: akta kontroli, str. 75-76, 147, 148)

⁸ Pozycje nr 1, 3, 6 i 8 tabeli nr 2.

- organ wypełnił druki międzynarodowego prawa jazdy po terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania wymaganych dokumentów (pozycja nr 1 tabeli nr 2).

(dowód: akta kontroli, str. 46, 73-74, 132)

Szczegóły wskazanych nieprawidłowości zostały opisane w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

- 1.3. Dokonywanie wpisów w prawach jazdy dotyczących kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 15 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta dokonuje w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego, o których mowa w rozdziale 7a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.</i>
---	--

Podmiot kontrolowany w okresie objętym kontrolą dokonał w prawach jazdy **649** wpisów dotyczących kwalifikacji wstępnej, wstępnej przyspieszonej, wstępnej uzupełniającej, wstępnej uzupełniającej przyspieszonej oraz szkolenia okresowego. Skontrolowano **10** wniosków.

Tabela Nr 3

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	01374/02	2.	03762/01	3.	03335/01	4.	01999/01
5.	00367/17	6.	00285/16	7.	00726/13	8.	00976/08
9.	00629/21	10.	00367/17				

Stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia;
- wysokość pobranej opłaty za wydanie dokumentu odpowiadała przepisom § 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłat;
- wpisów dokonano na podstawie:
 - ✓ informacji zawartej w profilu kierowcy zawodowego lub kopii świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego uzyskanie odpowiednich kwalifikacji (art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami),
 - ✓ kopii orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami),
 - ✓ kopii orzeczenia psychologicznego stwierdzającego brak przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami).

(dowód: akta kontroli, str. 160-167)

Ponadto ustalono, że organ wymieniając prawo jazdy nie uzupełnił danych we wniosku w zakresie daty unieważnienia poprzedniego dokumentu.

(dowód: akta kontroli, str. 160)

Szczegóły wskazanej nieprawidłowości zostały opisane w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

1.4. Wydawanie kart kwalifikacji kierowcy.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 15a ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Każdy starosta wydaje kartę kwalifikacji kierowcy i dokonuje w tej karcie wpisu potwierdzającego uzyskanie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo ukończenie szkolenia okresowego, o których mowa w rozdziale 7a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, w przypadku, kiedy osoba posiada ważne zagraniczne krajowe prawo jazdy, ale nie spełnia warunku do wydania polskiego krajowego prawa jazdy, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami.</i>
---	--

W analizowanym okresie Starosta wydał 4 karty kwalifikacji kierowcy. Skontrolowano wszystkie postępowania.

Tabela Nr 4

Lp.	Numer karty kwalifikacji kierowcy	Lp.	Numer karty kwalifikacji kierowcy
1.	00001/24	2.	0004/24
3.	00003/24	4.	00009/23

Stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w rozporządzeniu ws. wydania karty kwalifikacji kierowcy⁹;
- wysokość wniesionych opłat odpowiadała zapisom § 15 rozporządzenia ws. wydania karty kwalifikacji kierowcy;
- karty kwalifikacji kierowców wydano na podstawie przedłożonych kopii:
 - ✓ świadectwa kwalifikacji zawodowej lub informacji zawartej w systemie informatycznym pn. Centralna Ewidencja Kierowców (art. 15a ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami),
 - ✓ orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15a ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami),
 - ✓ orzeczenia psychologicznego stwierdzającego brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami (art. 15a ust. 2 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami).

(dowód: akta kontroli, str. 168-176)

Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 kwietnia 2022 r. w sprawie wydawania karty kwalifikacji kierowcy (Dz.U. z 2025 r., poz. 15).

1.5. Wydawanie wtórników/nowych dokumentów praw jazdy.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Na wniosek osoby uprawnionej w przypadkach, o których mowa w ust. 1, starosta wydaje, za opłatą, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub w art. 16 ust. 1:</i> <i>1) wtórnik dokumentu pod warunkiem:</i> <i>a) złożenia oświadczenia o utracie dokumentu (...),</i> <i>b) zwrotu zniszczonego dokumentu;</i> <i>2) nowy dokument pod warunkiem zwrotu dokumentu wymagającego zmiany danych.</i>
---	--

W kontrolowanym okresie Starosta wydał **174** wtórniki prawa jazdy z powodu utraty albo zniszczenia dokumentu oraz **255** nowych dokumentów w związku ze zmianą stanu faktycznego wymagającego zmiany danych zawartych w prawie jazdy. Skontrolowano **10** spraw z każdej kategorii (tabele nr 5 i 6).

Tabela Nr 5

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00899/02	2.	00507/13	3.	00216/11	4.	00517/18
5.	00645/16	6.	01798/03	7.	00831/05	8.	00070/19
9.	00698/18	10.	03785/06				

Tabela Nr 6

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00136/14	2.	00667/23	3.	00368/25	4.	00001/18
5.	00101/21	6.	03416/06	7.	00295/24	8.	01947/01
9.	00398/21	10.	00173/19				

Stwierdzono, że:

- wtórniki prawa jazdy oraz nowe dokumenty ze względu na zmianę danych w nim zawartych były wydawane na podstawie złożonych wniosków, do których osoby ubiegające się o ich wydanie załączały wymagane dokumenty (§ 9 ust. 1 pkt 3 i pkt 15 rozporządzenia);
- wnioski zostały złożone na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia i – poza jednym przypadkiem – były prawidłowo wypełnione;
- wtórniki prawa jazdy były wydawane w 8 przypadkach z powodu utraty dokumentu¹⁰ i w 2 przypadkach w związku z jego zniszczeniem¹¹;
- wysokość pobranej opłaty za wydanie dokumentu odpowiadała przepisom § 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłat;
- wtórniki prawa jazdy i nowe dokumenty zostały przekazane uprawnionym osobom w sposób określony we wniosku – zostały odebrane osobiście¹² albo przestane pocztą¹³;
- przy odbiorze osobistym osoba odbierająca we właściwym miejscu we wniosku składała podpis, a organ uzupełniał we wniosku datę odbioru dokumentu, składał podpis i pieczęć;

¹⁰ Pozycje nr 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 i 10 tabeli nr 5.

¹¹ Pozycje nr 4 i 5 tabeli nr 5.

¹² Pozycje nr 3, 4, 6, 7, 8 i 9 tabeli nr 5 oraz pozycje nr 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9 i 10 tabeli nr 6.

¹³ Pozycje nr 1, 2, 5 i 10 tabeli nr 5 oraz pozycja nr 4 tabeli nr 6.

- w przypadkach przesłania dokumentu za pośrednictwem operatora pocztowego dokonywano tego w terminie 2 dni roboczych od dnia jego otrzymania od producenta.

(dowód: akta kontroli, str. 76-80)

Kontrolujący stwierdzili również, że:

- wtórnik prawa jazdy został wydany osobie, która nie oświadczyła – pod rygorem odpowiedzialności karnej – że na dzień złożenia wniosku nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów samochodowych (pozycji nr 8 tabeli nr 5);

(dowód: akta kontroli, str. 199)

- w przypadkach przesłania dokumentu za pośrednictwem operatora pocztowego adnotacje o dacie odebrania prawa jazdy nie zostały wprowadzone do wniosku;

(dowód: akta kontroli, str. 178, 180, 188, 203, 212)

- informacje o unieważnieniu dotychczas posiadanego prawa jazdy nie zostały wprowadzone do wniosku o jego wydanie.

(dowód: akta kontroli, str. 185, 189, 194, 206, 210, 216, 221, 224, 229, 234, 237, 241)

Szczegóły wskazanych nieprawidłowości zostały opisane w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

Ponadto kontrolujący zwrócili uwagę, że:

- w 7 przypadkach¹⁴ wnioskujący nie wypełnili części B wniosku w zakresie wydanego prawa jazdy;

Osoby, które przyjmowały te wnioski wyjaśniły, że są to przypadki, w których kierowcy utracili dokument i nie mieli dostępu do jego danych. Kontrolujący zgodzili się z argumentacją, że w takich przypadkach niewypełnienie części B wniosku nie może być przeszkodą w załatwieniu sprawy.

(dowód: akta kontroli, str. 38, 47, 177, 179, 181, 191, 198, 200 i 202)

- unieważnione dokumenty, które były załącznikami do wniosków o wydanie wtornika prawa jazdy albo nowego dokumentu, nie zostały zwrócone osobom uprawnionym¹⁵.

Wyjaśnienia wskazały, że osoby te odmówiły ich przyjęcia. Działanie organu w takich przypadkach kontrolujący uznali za prawidłowe.

(dowód: akta kontroli, str. 38-39, 47)

1.6. Wydawanie decyzji o skierowaniu na badania lekarskie.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 99 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje decyzję administracyjną o skierowaniu kierowcy lub osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem na: 2) badanie lekarskie (...).</i>
---	--

W okresie podlegającym kontroli wydanych zostało 6 decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie. Kontroli poddano 2 postępowania.

¹⁴ Pozycje nr 1, 2, 3, 6, 8, 9 i 10 tabeli nr 5.

¹⁵ Pozycje nr 4 i tabeli nr 5 oraz pozycja nr 7 tabeli nr 6.

Tabela Nr 7

Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji
1.	KD.5430.4.1.2024	2.	KD.5430.4.24.2025

Analiza wykazała, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- wydane rozstrzygnięcia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa¹⁶;
- postępowania prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa;
- postępowania były wszczynane przez organ z urzędu na podstawie informacji, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o kierujących pojazdami.

(dowód: akta kontroli, str. 243-248)

Do realizacji przedmiotowych postępowań uwag nie wniesiono.

1.7. Wydawanie decyzji administracyjnych o zatrzymaniu prawa jazdy.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 102 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami stanowi, iż: <i>Starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem (...).</i>
---	---

W okresie objętym kontrolą Starosta wydał **174** decyzje w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy. Analizie poddano **6** postępowań.

Tabela Nr 8

Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji
1.	KD.5430.2.27.2024	2.	KD.5430.2.47.2024	3.	KD.5430.2.63.2024
4.	KD.5430.2.58.2024	5.	KD.5430.2.89.2025	6.	KD.5430.2.61.2025

Ustalono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- na podstawie art. 61 Kpa Starosta informował stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zatrzymania prawa jazdy;
- sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa;
- decyzje zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa i wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych:
 - ✓ w art. 102 ust. 1 pkt 2 lit. c i pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami (poz. 1, 4-6),
 - ✓ w art. 102 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami (poz. 2, 3).

(dowód: akta kontroli, str. 249-255)

Do realizacji powyższych postępowań uwag nie wniesiono.

1.8. Wydawanie decyzji administracyjnych o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 103 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje decyzję administracyjną o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami (...).</i>
---	--

¹⁶ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 t.j.), zwanej dalej *Kpa*;

Podmiot kontrolowany wydał **231** decyzji dotyczących cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami. Kontroli poddano **9** spraw.

Tabela Nr 9

Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji
1.	KD.5430.3.3.2024	2.	KD.5430.3.28.2024	3.	KD.5430.3.53.2024
4.	KD.5430.3.78.2024	5.	KD.5430.3.103.2024	6.	KD.5430.3.6.2025
7.	KD.5430.3.21.2025	8.	KD.5430.3.36.2025	9.	KD.5430.3.66.2024

Ustalono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- na podstawie art. 61 Kpa Starosta informował stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami;
- decyzje zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa i wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych w art. 103 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

(dowód: akta kontroli, str. 256-270)

Do realizacji przedmiotowych postępowań uwag nie wniesiono.

1.9. Wydawanie decyzji administracyjnych o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały ich cofnięcie (...).</i>
---	--

Starosta prowadził **116** postępowań w zakresie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami. Sprawdzeniu poddano **7** spraw.

Tabela Nr 10

Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji	Lp.	Sygnatura decyzji
1.	KD.5430.7.2024	2.	KD.5430.29.2024	3.	KD.5430.46.2024
4.	KD.5430.89.2024	5.	KD.5430.9.2025	6.	KD.5430.37.2025
7.	KD.5430.78.2025				

Stwierdzono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- wydane rozstrzygnięcia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa;
- sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa i wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych w art.103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.

(dowód: akta kontroli, str. 271-283)

W toku prowadzonych czynności kontrolnych zwrócono uwagę, że w 3 sprawach (poz. 1, 2, 6) organ nie wypełnił tabeli pod częścią H wniosku dotyczącej potwierdzenia wydania/odbioru prawa jazdy.

(dowód: akta kontroli, str. 272, 277, 279)

Szczegóły wskazanej nieprawidłowości zostały opisane w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

1.10. Wydawanie, przedłużanie i rozszerzanie zezwoleń do kierowania pojazdem uprzywilejowanym.

Podstawy prawne realizacji zadania	Art. 109 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, osobie, która spełnia wymagania określone w art. 106 ust. 1 pkt 1-4 (...).</i> Art. 109 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta przedłuża ważność zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, o której mowa w ust. 1, na okres, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, po przedstawieniu orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego wydanych na podstawie badań, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 6 oraz art. 82 ust. 1 pkt 6.</i> Art. 109 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta rozszerza zakres zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji, za opłatą, o której mowa w ust. 1, odpowiednio do przedstawionego zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.</i>
------------------------------------	---

W okresie objętym kontrolą organ wydał **37** zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, **24** razy przedłużał ważność zezwolenia a w **5** przypadkach dokonał rozszerzenia zakresu przedmiotowego zezwolenia. Kontroli poddano **7** postępowań.

Tabela Nr 11

Lp.	Nr prawa jazdy	Lp.	Nr prawa jazdy	Lp.	Nr prawa jazdy
Wydanie zezwolenia (art. 109 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami)					
1.	00242/10	2.	01774/03	3.	00303/94
Przedłużenie zezwolenia (art. 109 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami)					
4.	02111/01	5.	01715/04		
Rozszerzenie zezwolenia (art. 109 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami)					
6.	00302/09	7.	02391/03		

Ustalono, że:

- składane wnioski odpowiadały wzorowi określonemu w załączniku nr 3 do rozporządzenia ws. kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych¹⁷;
- zezwolenia były wydawane/przedłużane/rozszerzane w drodze decyzji administracyjnej i za opłatą, zgodnie z art. 109 ust. 1, 3, 4 ustawy o kierujących pojazdami;
- przedstawione przez wnioskujących orzeczenia lekarskie wydane zostały na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 6 ustawy o kierujących pojazdami a orzeczenia psychologiczne w oparciu o art. 82 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy;

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 maja 2013 r. w sprawie kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych i pojazdów przewożących wartości pieniężne (Dz. U. z 2018 r., poz. 1392 z późn. zm.).

- wszyscy wnioskujący:
 - ✓ posiadali zaświadczenia o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdem uprzywilejowanym,¹⁸
 - ✓ mieli ukończone 21 lat;
- zakres zezwoleń odpowiadał zakresowi badań lekarskich i psychologicznych, zgodnie z art. 109 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami;
- ważność zezwoleń uwzględniała terminy wskazane w art. 109 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 284-297)

Ponadto stwierdzono, że:

- we wszystkich skontrolowanych sprawach w wydanych decyzjach brak było pouczenia o treści art. 127a Kpa;
- w 2 decyzjach o rozszerzeniu zezwolenia w podstawie prawnej powołano art. 110 ustawy o kierujących pojazdami zamiast art. 109 ust. 4 ww. ustawy.

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta nie prowadził postępowań dotyczących:

- wydania polskiego prawa jazdy wskutek wymiany prawa jazdy wydanego przez państwo członkowskie UE (art. 97 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami);
- pozwolenia na kierowanie tramwajem (art. 16 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami);
- wydania decyzji w przedmiocie:
 - ✓ przedłużenia okresu próbnego (art. 92 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami),
 - ✓ skierowania kierowcy na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego (art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami).

(dowód: akta kontroli, str. 9)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Analizie poddano akta **93** spraw dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami. Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokumenty stwierdzające posiadanie uprawnień zostały wydane na podstawie niekompletnych wniosków lub załączników. Stwierdzona niekompletność to:
 - 1) brak oświadczenia osoby ubiegającej się o wydanie prawa jazdy oświadczenia, że podane w części A wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym (pozycja nr 19 tabeli nr 1);

Oświadczenia osoby ubiegającej się o wydanie prawa jazdy, wskazane w części G wniosku, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Nie można wydać prawa jazdy osobie, która nie oświadczy, że podane przez nią w części A wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym na dzień jego złożenia.

¹⁸ Kierujący pojazdami ochotniczych straży pożarnych posiadali zaświadczenia wydane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), potwierdzające, że osoba ma być *kierującym pojazdem* ochotniczej straży pożarnej (art. 109 ust. 1b ustawy o kierujących pojazdami).

Osoba, która przyjmowała wniosek wyjaśniła, że przypuszczalnie nie zauważyła tego braku i zdaje sobie sprawę, że taki wniosek nie powinien być dalej procedowany.

(dowód: akta kontroli, str. 36, 127)

- 2) brak oświadczenia osoby, że na dzień złożenia wniosku nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów samochodowych (pozycja nr 8 tabeli nr 5);

Prawo jazdy może być wydane osobie, która uprzedzona o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadcza, że nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych (art. 11 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy o kierujących pojazdami).

Osoba, która wydała prawo jazdy, nie zauważyła tego braku we wniosku i wyjaśniła, że w przypadku wtórników, przed zamówieniem dokumentu u producenta, stosowne zapytanie jest wysyłane w systemie EUCARIS, gdzie znajdują się takie informacje.

Wyjaśnienia nie zostały uwzględnione przez kontrolujących. Pozytywną przesłanką wydania prawa jazdy jest sam fakt złożenia oświadczenia przez osobę, a nie wyniki sprawdzenia w dostępnych ewidencjach.

(dowód: akta kontroli, str. 39, 199)

- 3) wydanie dwóch druków międzynarodowego prawa jazdy na podstawie jednego wniosku (pozycje nr 1, 3, 6 i 8 tabeli nr 2);

(dowód: akta kontroli, str. 130-132, 138-140, 145-147, 148-150)

Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane na wniosek osoby zainteresowanej. Osoba ubiegająca się o wydanie międzynarodowego prawa jazdy określa we wniosku o jego wydanie, jaki druk międzynarodowego prawa jazdy ma jej być wydany i dołącza do wniosku wymagane dokumenty. W przypadku pozytywnej weryfikacji dokumentów wypełnia się **jeden z dwóch druków** międzynarodowego prawa jazdy, w zależności od żądania strony (§ 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia).

Wyjaśnienia wskazały, że taka była praktyka w urzędzie.

(dowód: akta kontroli, str. 36-37, 45)

- 4) brak kopii posiadanego prawa jazdy wydanego przez polski organ (pozycja nr 1 tabeli nr 2).

Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane na podstawie krajowego prawa jazdy w zakresie ujętych w nim uprawnień posiadanych przez osobę. Warunkiem jest dostarczenie kopii posiadanego prawa jazdy (§ 19 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia). Obowiązkiem osoby przyjmującej wniosek jest weryfikacja kompletności złożonych dokumentów i dbałość, aby akta ewidencyjne osoby były kompletne.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że przeoczono zrobienie kopii tego dokumentu, gdyż sytuacja była złożona. Osoba jednocześnie ubiegała się o nowy wpis dotyczący kwalifikacji i wypełnienie druków międzynarodowego prawa jazdy zostało odroczone do momentu wpływu do urzędu nowego prawa jazdy.

Kopia prawa jazdy, na podstawie którego wydane zostało międzynarodowe prawo jazdy, powinna znaleźć się w aktach ewidencyjnych osoby. Wyjaśnienia nie zostały uwzględnione.

(dowód: akta kontroli, str. 74, 130, 136-137)

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące kompletności składanych wniosków oraz załączników stanowiły 12% skontrolowanych wniosków (7 z 60).

2. Organ niewłaściwie wypełnił część H wniosków o wydanie prawa jazdy – w przypadkach, kiedy wydaje się decyzję administracyjną (tabela nr 1).

Osoby wydające uprawnienie przy podpisie i pieczęci organu pod decyzją nie zapisywały daty, a na taką konieczność wskazywał obowiązujący wzór wniosku. Wydanie prawa jazdy następuje w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez Starostę. Z jego upoważnienia sprawy w tym zakresie prowadzą upoważnieni pracownicy Wydziału. Decyzja o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami stanowi część H wniosku i należy ją wypełnić w sposób wskazany w § 10 ust. 3 rozporządzenia.

Wyjaśnienia wskazały, że taki sposób wypełniania części H był przyjęty w urzędzie.

(dowód: akta kontroli, str. 35, 44, 83-129)

Nieprawidłowość dotyczyła wszystkich skontrolowanych wniosków, w przypadku których należało wydać decyzję administracyjną i wypełnić prawidłowo część H wniosku.

3. Prawa jazdy zostały przekazane uprawnionej osobie z naruszeniem § 11 rozporządzenia.

Nie wprowadzono do wniosku adnotacji o dacie odebrania prawa jazdy (pozycje nr 10 i 14 tabeli nr 1, pozycja nr 4 tabeli nr 2, pozycje nr 1, 2, 5 i 10 tabeli nr 5, pozycja nr 4 tabeli nr 6 oraz pozycje nr 1, 2, 6 tabeli nr 9).

(dowód: akta kontroli, str. 101, 111, 141, 178, 180, 188, 203, 213, 272, 277, 279)

Prawo jazdy przekazuje się uprawnionej osobie, w zależności od określonego we wniosku sposobu jego przekazania (część F wniosku). W przypadku przekazania bezpośredniego należy to uczynić za pokwitowaniem odbioru dokonany we wniosku. Adnotację o dacie odebrania prawa jazdy urzędnik powinien niezwłocznie wprowadzić do wniosku. W przypadku przekazania dokumentu za pośrednictwem operatora pocztowego wpis do wniosku powinien nastąpić niezwłocznie po otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia odbioru.

Osoby, które nie dokonały stosownych adnotacji we wnioskach wyjaśniły, że nastąpiło to przez przeoczenie.

(dowód: akta kontroli, str. 35-36, 44-45)

Przypadki niedopełnienia właściwej procedury stanowiły 17% skontrolowanych spraw (11 z 67).

4. W przypadkach przesłania prawa jazdy za pośrednictwem poczty wydawana była druga decyzja o wydaniu uprawnienia, którą organ załączał do przesyłanego dokumentu (pozycje nr 10 i 14 tabeli nr 1).

Jeśli osoba ubiegająca się o wydanie uprawnienia do kierowania pojazdami wskazała w rubryce F wniosku jako sposób przekazania dokumentu wariant "proszę przesłać za pośrednictwem poczty", decyzję przyznającą uprawnienia, dołącza się w postaci papierowej do przekazywanego dokumentu prawa jazdy (§ 18 ust. 2 rozporządzenia). Nie należy jednak w tym celu wydawać nowej decyzji, tylko sporządzić uwierzytelnioną kopię decyzji już wydanej (część H wniosku). Kontrolujący uzyskali wyjaśnienia, że takie

są praktyki w urzędzie i jeżeli dokument jest przesyłany pocztą, wydawana jest dodatkowa decyzja administracyjna.

(dowód: akta kontroli, str. 36, 103 i 113)

5. W sprawach z pozycji nr 6 i 8 tabeli nr 2 niewłaściwie wskazano datę ważności międzynarodowego prawa jazdy – 4 lata od wypełnienia druku międzynarodowego prawa jazdy zgodnego z konwencją wiedeńską.

Wniosek o wydanie prawa jazdy i międzynarodowego prawa jazdy wypełnia się po weryfikacji złożonych dokumentów w ten sposób, że data ważności druku zgodnego z konwencją wiedeńską to data późniejsza o 3 lata od daty wypełnienia druku, a jeżeli ważność określonej kategorii prawa jazdy upływa wcześniej - data ważności kategorii ważnej najkrócej (§ 20 ust. 5 pkt 3 lit. b rozporządzenia).

Osoba odpowiedzialna za nieprawidłowość dotyczącą pozycji nr 8 tabeli nr 2 wyjaśniła, że była to jej pomyłka.

(dowód: akta kontroli, str. 37, 75-76, 147, 148)

6. W przypadku pozycji nr 1 tabeli nr 2 organ wypełnił druki międzynarodowego prawa jazdy po obowiązującym terminie.

W przypadku pozytywnej weryfikacji złożonych dokumentów wypełnia się jeden z dwóch druków międzynarodowego prawa jazdy, w zależności od żądania strony, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania wymaganych dokumentów (§ 20 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia).

We wskazanym przypadku organ otrzymał wymagane dokumenty 22 stycznia 2025 r. Druki międzynarodowych prawa jazdy zostały wypełnione 7 lutego, 13 dni po upływie terminu.

Osoba odpowiedzialna za ten stan rzeczy wyjaśniła, że kierowała się interesem obywatela, który jednocześnie na wniosku zaznaczył wydanie międzynarodowych praw jazdy i potwierdzenie kwalifikacji oraz dokonał stosownych opłat. Z wydaniem międzynarodowych praw jazdy wstrzymano się do momentu otrzymania od producenta prawa jazdy z potwierdzonymi kwalifikacjami, aby dopiero na jego podstawie wypełnić stosowne druki.

Kontrolujący nie uwzględnili wyjaśnień. W analizowanym przypadku organ powinien był poinformować osobę o korzystniejszym dla niej sposobie załatwienia sprawy, a nie przyjmować jednego wniosku, w którym osoba wnioskowała jednocześnie o wydanie dwóch druków międzynarodowego prawa jazdy i potwierdzenie kwalifikacji zawodowej.

(dowód: akta kontroli, str. 46, 73-74, 130-137)

7. Informacje o unieważnieniu dotychczas posiadanego prawa jazdy (pozycje: nr 1-10 tabeli nr 3, nr 4 tabeli nr 5 i pozycje nr 1, 2, 4-10 tabeli nr 6) nie zostały wprowadzone do wniosku o jego wydanie.

(dowód: akta kontroli, str. 160, 185, 206, 210, 216, 221, 224, 229, 234, 237, 241)

Organ wydający prawo jazdy, po otrzymaniu od osoby dotychczas posiadanego prawa jazdy, unieważnia je oraz uzupełnia dane we wniosku (§ 10 ust. 8 rozporządzenia). Uzyskane wyjaśnienia wskazały, że nie było takiej praktyki w urzędzie.

(dowód: akta kontroli, str. 34, 37-38, 46-47)

8. W dwóch decyzjach o rozszerzeniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w podstawie prawnej powołano art. 110 ustawy o kierujących pojazdami zamiast art. 109 ust. 4 ww. ustawy.
(dowód: akta kontroli, str. 292-297)

Naczelnik Wydziału wyjaśnił, że: [...] powyższy błąd był wynikiem niewłaściwego rozczytania ustawy. Prawidłowym winno być powołanie na art. 109 ust. 4 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli, str. 33)

9. W decyzjach dotyczących wydania/przedłużenia/rozszerzenia zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym organ nie zawarł pouczenia o treści art. 127a Kpa, do czego zobowiązuje art. 107 § 1 pkt 7 Kpa, tj:
(dowód: akta kontroli, str. 284-297)

Ustalono, że powyższe wynikało z przeoczenia osób wydających decyzje.

Osobami odpowiedzialnymi bezpośrednio za powstałe nieprawidłowości w badanym obszarze są inspektorzy, którzy z upoważnienia Starosty prowadzili sprawy i wydawali decyzje. W zakresie zapewnienia odpowiedniego przeszkolenia wyznaczonych do tych zadań pracowników odpowiedzialność ponosi kierownictwo Wydziału.

Przyczynami stwierdzonych nieprawidłowości były nierzetelna weryfikacja składanych wniosków lub załączników oraz niewłaściwe stosowanie przepisów.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia: – Naczelnika Wydziału z 30 września 2025 r., – pracowników Wydziału z 2 października 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 33-47)
Ocena obszaru kontroli Nr 1	<i>Pozytywna z nieprawidłowościami</i>

Obszar kontroli nr 2: realizacja zadań w zakresie ośrodków szkolenia kierowców.

USTALENIA KONTROLI

2.1. Rejestr ośrodków szkolenia kierowców.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 28 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Organem prowadzącym rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest starosta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców.</i> Art. 43 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców: <i>Jeżeli odrębne przepisy stanowią, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną, przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeśli spełnia warunki określone tymi przepisami i po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru działalności regulowanej.</i>
---	--

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców. Starosta, w oparciu o ust. 3 ww. artykułu w związku z art. 43 ustawy Prawo przedsiębiorców, prowadzi rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców.

Starosta prowadził rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców (OSK) w formie elektronicznej w systemie informatycznym „Portal Starosty”. Ewidencja zawierała wszystkie dane wymagane przepisem art. 28 ust. 7 ustawy o kierujących pojazdami i umożliwiała określenie liczby aktywnych oraz skreślonych i zawieszonych OSK. Według stanu na 16 września 2025 r. w rejestrze ujętych zostało **10** przedsiębiorców prowadzących OSK.

Wykaz ośrodków szkolenia kierowców został opublikowany na stronie BIP Starostwa.
(dowód: akta kontroli, str. 298-306)

W analizowanym okresie w ww. rejestrze nie dokonano wpisów/skreśleń.

Do powyższego uwag nie wniesiono.

2.2. Ewidencja podmiotów, o których mowa w art. 29 ustawy o kierujących pojazdami.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 30 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta, o którym mowa w art. 29 ust. 3 i 5, prowadzi ewidencję podmiotów prowadzących szkolenie, o których mowa w art. 29.</i>
---	---

Starosta prowadził elektroniczną ewidencję podmiotów prowadzących szkolenie, o których mowa w art. 29 ustawy o kierujących pojazdami. Przedmiotowa ewidencja zawierała wszystkie dane wymagane przepisem art. 30 ust. 2 ww. ustawy.

Według stanu na dzień 16 września 2025 r. w ewidencji ujęto 1 podmiot prowadzący szkolenie. Wpisu dokonano w 2024 r. na podstawie pisemnej informacji dyrektora Powiatowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wałczu o podjęciu działalności w zakresie szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi wraz z danymi, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami.

(dowód: akta kontroli, str. 307-312)

Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.

2.3. Kontrole ośrodków szkolenia kierowców.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 43 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta, (...) sprawuje nadzór w zakresie zgodności prowadzenia szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień do kierowania motorowerem lub pojazdami silnikowymi, kursu dla kandydatów na instruktorów i kandydatów na wykładowców oraz dla instruktorów i wykładowców, z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, w ramach którego:</i> <i>2) prowadzi kontrolę działalności ośrodka szkolenia kierowców;</i> <i>3) wydaje zalecenia pokontrolne.</i>
---	---

W myśl § 2 rozporządzenia w sprawie kontroli¹⁹ kontrola jest przeprowadzana zgodnie z rocznym planem kontroli. W toku czynności kontrolnych przedłożono zatwierdzone przez Starostę *Plany kontroli Ośrodków Szkolenia Kierowców Powiatu Wałeckiego na rok 2024 i 2025*. (dowód: akta kontroli, str. 313, 314, 358, 359)

Plany zakładały przeprowadzenie w 2024 r. i 2025 r. po 10 kontroli przedsiębiorców ujętych w rejestrze, o których mowa w art. 28 ustawy o kierujących pojazdami, co odpowiadało dyspozycji art. 44 ust. 1 ww. ustawy.

Do dnia rozpoczęcia kontroli organ przeprowadził wszystkie zaplanowane kontrole na lata 2024 i 2025. Analizie poddano **10** postępowań.

Tabela Nr 14

Lp.	Sygnatura	Lp.	Sygnatura	Lp.	Sygnatura
1.	KD.5440.2.10.2024	2.	KD.5440.2.15.2024	3.	KD.5440.2.16.2024
4.	KD.5440.2.17.2024	5.	KD.5440.2.25.2024	6.	KD.5440.2.16.2025
7.	KD.5440.2.17.2025	8.	KD.5440.2.20.2025	9.	KD.5440.2.21.2025
10.	KD.5440.2.22.2025				

Ustalono, że:

- czynności kontrolne prowadzone były przez pracowników Wydziału w oparciu o przepisy Rozdziału 5 ustawy Prawo przedsiębiorców na podstawie upoważnienia zgodnego ze wzorem wskazanym w załączniku Nr 2 do rozporządzenia ws. kontroli;
- każdorazowo przedsiębiorcy zostali zawiadomieni o zamiarze wszczęcia kontroli;
- ustalenia kontroli odnotowane zostały przez kontrolujących w protokołach sporządzonych zgodnie ze wzorem wskazanym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia ws. kontroli;
- po upływie terminu na wniesienie zastrzeżeń do protokołu, organ przekazał kontrolowanym zalecenia pokontrolne (poza sprawami z poz. 1, 4, 5-8), do czego zobowiązywał § 12 ww. rozporządzenia;
- przedsiębiorcy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, przekazali organowi kontrolującemu informacje o sposobie wykonania zaleceń, co odpowiadało dyspozycji § 12 ust. 3 rozporządzenia ws. kontroli.²⁰

(dowód: akta kontroli, str. 324-357, 364-376)

Ponadto Starosta pismami z dnia 20 maja 2024 r. i 26 marca 2025 r. zwrócił się do Starosty Pileckiego o przeprowadzenie kontroli placów manewrowych zlokalizowanych na terenie powiatu pileckiego a użytkowanych na podstawie umów najmu przez OSK wpisane do rejestru w powiecie pileckim pod numerami ewidencyjnymi: 00193217, 00283217, 00093217, 00293217, 00033217, 00303217, 00083217.

(dowód: akta kontroli, str. 315-323, 360-363)

Stwierdzono również, że w 2 przypadkach (poz. 3, 6) zalecenia pokontrolne zostały przekazane przedsiębiorcom po terminie wskazanym w § 12 rozporządzenia w sprawie kontroli.

Szczegółowy opis stwierdzonego uchybienia został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonego uchybienia*

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie kontroli ośrodków szkolenia kierowców (Dz. U. poz. 1324), zwane dalej *rozporządzeniem ws. kontroli*.

²⁰ Do dnia rozpoczęcia kontroli do organu nie wpłynęła odpowiedź na zalecenia pokontrolne w sprawie ujętej pod poz. 10 (data wysłania zaleceń: 09.09.2025 r.)

2.4. Sporządzanie analiz statystycznych przez Starostę.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 44 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Analizę statystyczną, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, sporządza starosta na podstawie danych uzyskanych: 1) z wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego (...); 2) od administratora centralnej ewidencji kierowców (...).</i>
---	---

W Starostwie sporządzano analizę statystyczną na podstawie danych uzyskanych z wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, w zakresie informacji o wynikach egzaminu uzyskiwanych przez osoby, które ukończyły szkolenie w danym ośrodku szkolenia, co odpowiadało dyspozycji art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami.

Wyniki analizy podawane były do publicznej wiadomości, poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń w Starostwie.

(dowód: akta kontroli, str. 377-388)

Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.

W zakresie realizacji zadań dotyczących ośrodków szkolenia kierowców dodatkowo ustalono, iż w okresie objętym kontrolą Starosta nie wydawał:

- poświadczenia potwierdzającego spełnienie dodatkowych wymagań przez przedsiębiorcę prowadzącego ośrodek szkolenia kierowców (art. 31 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami);
 - zakazu wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców (art. 45 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami);
 - decyzji o zakazie prowadzenia szkolenia osób ubiegających się o pozwolenia na kierowanie tramwajem (art. 47 ust. 6 ustawy o kierujących pojazdami);
- oraz ustalono, że nie wpłynęły do organu skargi dotyczące prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców (art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami).

(dowód: akta kontroli, str. 9-10)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONEGO UCHYBIENIA

W 2 przypadkach (poz. 3, 6 tabeli 14) zalecenia pokontrolne zostały przekazane przedsiębiorcom po terminie wskazanym w § 12 rozporządzenia w sprawie kontroli.

Naczelnik Wydziału wyjaśnił m.in.: [...], że niezachowanie tego terminu wynikało z takich przyczyn, jak [...] nieplanowana nieobecność jednej z osób kontrolujących, czy skumulowanie się innych, nieplanowanych obowiązków. W celu wyeliminowania takich przypadków w przyszłości wskażę na konieczność wydawania zaleceń po podpisaniu protokołu pokontrolnego [...].

(dowód: akta kontroli, str. 32)

Zgodnie z § 12 rozporządzenia w sprawie kontroli organ przekazuje kontrolowanemu przedsiębiorcy zalecenia pokontrolne w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu. W powyższych sprawach termin nie został dochowany.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Naczelnika Wydziału z dnia 30 września 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 32)
Ocena obszaru kontroli Nr 2	<i>Pozytywna z uchybieniem</i>

Obszar kontroli nr 3: prowadzenie ewidencji instruktorów i wykładowców.

USTALENIA KONTROLI

3.1. Ewidencja instruktorów.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 33 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Ewidencję instruktorów prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce ich zamieszkania, który:</i> <i>1) wpisuje do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobę spełniającą wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 2-8;</i> <i>2) nadaje instruktorowi numer ewidencyjny;</i> <i>3) odmawia wpisu do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej (...).</i>
------------------------------------	---

Starosta prowadził ewidencję instruktorów w formie elektronicznej w systemie informatycznym *Portal Starosty*. Przedmiotowy rejestr zawierał wszystkie dane wymagane przepisem art. 33 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami. Według stanu na dzień 26 września 2025 r. w przedłożonej do kontroli ewidencji ujętych zostało **32** instruktorów.
(dowód: akta kontroli, str. 389-394)

W kontrolowanym okresie Starosta dokonał:

- w 2024 r. – 2 wpisy, 6 skreśleń;
- w 2025 r. (do 26 września) – 5 wpisów, 3 skreślenia.

Szczegółowej kontroli poddano **5** wpisów oraz **6** skreśleń, których sygnatury ujęte zostały w poniższej tabeli.

Tabela Nr 15

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
Wpisy do ewidencji instruktorów					
1.	KD.5441.1.2024	2.	KD.5441.11.2024	3.	KD.5441.10.2023
4.	KD.5441.5.2025	5.	KD.5441.7.2025		
Wykreślenia z ewidencji					
6.	KD.5441.3.2024	7.	KD.5441.5.2024	8.	KD.5441.8.2024
9.	KD.5441.1.2025	10.	KD.5441.2.2025	11.	KD.5441.4.2025

Ustalono, że:

- wpisów dokonano na podstawie wniosków stanowiących załącznik Nr 1 do rozporządzenia ws. uzyskiwania uprawnień przez instruktorów i wykładowców²¹;

²¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie uzyskiwania uprawnień przez instruktorów i wykładowców, opłat oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach, a także stawek wynagrodzenia członków komisji (Dz. U. poz. 1200).

- do wniosków dołączono dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami;
 - wysokość pobranych opłat odpowiadała zapisom § 29 ww. rozporządzenia;
 - wpisów dokonano w drodze decyzji administracyjnej.
- (dowód: akta kontroli, str. 389-406)

Stwierdzono, że skreśleń dokonano:

- w związku z:
 - ✓ nieprzedłożeniem do dnia 7 stycznia 2024 r. bądź 2025 r. zaświadczenia stwierdzającego uczestnictwo w roku ubiegłym w warsztatach doskonalenia zawodowego (art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami) – sprawy ujęte w poz. 6, 7, 9-11
 - bądź
 - ✓ brakiem ważnego oświadczenia lekarskiego oraz psychologicznego o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności instruktora (art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami) – sprawa ujęta w poz. 8;
- w formie decyzji administracyjnych wydanych w terminach określonych w art. 35 Kpa.

(dowód: akta kontroli, str. 407-411)

Do powyższych postępowań uwag nie wniesiono.

3.2. Ewidencja wykładowców.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 38 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Ewidencję wykładowców prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce ich zamieszkania, który:</i> <i>1) wpisuje do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 6-8;</i> <i>2) wydaje zaświadczenie o wpisie do ewidencji;</i> <i>3) nadaje wykładowcy numer ewidencyjny;</i> <i>4) odmawia wpisu do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej (...).</i>
---	--

Ustalono, iż Starosta nie prowadził ewidencji wykładowców z uwagi na brak wpływu wniosków o wpis.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	-
Ocena obszaru kontroli Nr 3	<i>Pozytywna (w zakresie prowadzenia ewidencji instruktorów)</i>

Obszar kontroli nr 4: realizacja zadań w zakresie prowadzenia rejestru stacji kontroli pojazdów.

USTALENIA KONTROLI

Podstawy prawne realizacji zadania	Art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym: <i>Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. -</i>
---	---

	<i>Prawo przedsiębiorców i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów.</i> Art. 83a ust. 1 ww. ustawy: <i>Organem właściwym do prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów jest starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.</i> Art. 43 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców: <i>Jeżeli odrębne przepisy stanowią, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną, przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeśli spełnia warunki określone tymi przepisami i po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru działalności regulowanej.</i>
--	---

Zgodnie z przepisem art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców. Starosta w oparciu o przepis art. 83a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym w związku z art. 43 ustawy Prawo przedsiębiorców prowadzi rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów.

Rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów, przedłożony w trakcie kontroli sporządzony był w formie tradycyjnej (papierowej) i zawierał dane określone w art. 83a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

(dowód: akta kontroli, str. 412-416)

Na dzień kontroli, tj. 29 września 2025 r. w przedmiotowym rejestrze ujętych było 9 przedsiębiorców prowadzących stacje.

W okresie objętym kontrolą Starosta, na wniosek przedsiębiorcy dokonał 1 wpisu do rejestru. Złożony wniosek był zgodny ze wzorem wskazanym w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 1 października 2004 r.²²

Po dokonaniu wpisu przedsiębiorcy wydano zaświadczenie zgodne ze wzorem określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli, str. 419-426)

Do realizacji powyższego zadania uwag nie wniesiono.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	-
Ocena obszaru kontroli Nr 4	<i>Pozytywna</i>

Wpis do książki kontroli	3/2025
Podsumowanie ustaleń w kontrolowanym podmiocie	Obszar kontroli: Nr 1: realizacja zadań w zakresie wydawania, cofania, dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami:

²² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 października 2004 r. w sprawie wzorów dokumentów wymaganych dla wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów (Dz. U. Nr 223, poz. 2264).

	– stwierdzone przypadki niekompletnych wniosków o wydanie uprawnień dotyczyły: 1) braku oświadczenia osoby ubiegającej się o wydanie prawa jazdy, że podane w części A wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym, 2) braku oświadczenia osoby, że na dzień złożenia wniosku nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów samochodowych, 3) wydania dwóch druków międzynarodowego prawa jazdy na podstawie jednego wniosku, 4) brak kopii posiadanego prawa jazdy wydanego przez polski organ; – organ niewłaściwie wypełnił część H wniosków o wydanie prawa jazdy – w przypadkach, kiedy wydaje się decyzję administracyjną; – prawa jazdy zostały przekazane uprawnionej osobie z naruszeniem § 11 rozporządzenia; – w przypadkach przestania prawa jazdy za pośrednictwem poczty wydawana była druga decyzja o wydaniu uprawnienia, którą organ załączał do przesyłanego dokumentu; – dwukrotnie niewłaściwie wskazano datę ważności międzynarodowego prawa jazdy; – organ wypełnił 2 druki międzynarodowego prawa jazdy po obowiązującym terminie; – informacje o unieważnieniu dotychczas posiadanego prawa jazdy nie zostały wprowadzone do wniosku o jego wydanie; – rozszerzeń zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym dokonano na niewłaściwej podstawie prawnej t.j. art. 110 ustawy o kierujących pojazdami, zamiast art. 109 ust. 4 ww. ustawy; – decyzje o wydaniu/przedłużeniu/rozszerzeniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym nie zawierały pouczenia o treści art. 127a Kpa, do czego zobowiązuje art. 107 § 1 pkt 7 Kpa. Nr 2: realizacja zadań w zakresie ośrodków szkolenia kierowców: – zalecenia pokontrolne w 2 przypadkach zostały przekazane przedsiębiorcom po terminie wskazanym w § 12 rozporządzenia w sprawie kontroli. Nr 3: prowadzenie ewidencji instruktorów i wykładowców: – nie stwierdzono nieprawidłowości w analizowanym zakresie.
--	---

	Nr 4: realizacja zadań w zakresie prowadzenia rejestru stacji kontroli pojazdów: – nie stwierdzono nieprawidłowości w analizowanym zakresie.
Zalecenia	– wydawać dokumenty stwierdzające posiadanie uprawnień do kierowania pojazdami na podstawie kompletnych wniosków i załączników; – w decyzjach o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami, stanowiących część H wniosku, zamieszczać w przeznaczonym do tego miejscu datę podpisu organu; – wprowadzać do wniosków informacje o: 1) dacie przekazania prawa jazdy uprawnionej osobie, 2) unieważnieniu dotychczas posiadanego prawa jazdy; – w przypadkach przestania prawa jazdy za pośrednictwem poczty dołączać do niego uwierzytelnioną kopię wydanej decyzji; – właściwie wskazywać datę ważności międzynarodowego prawa jazdy; – wypełniać druki międzynarodowego prawa jazdy w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania wymaganych dokumentów; – dokonując rozszerzeń zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym przywoływać właściwą podstawę prawną tj. art. 109 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami; – zamieszczać w decyzjach o wydaniu/ przedłużeniu/ rozszerzeniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym pouczenie o treści art. 127a Kpa, do czego zobowiązuje art. 107 § 1 pkt 7 Kpa; – przekazywać przedsiębiorcom zalecenia pokontrolne w terminie wskazanym w § 12 rozporządzenia w sprawie kontroli.
Pouczenie	Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. O podjętych działaniach, mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski /podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

